

Povzbuzení

Zkušenosti s lektorováním programu

Kruh bezpečného rodičovství

Zpracovali:

Mgr. Ivana Svobodová, Mgr. Alena Kohoutová Šedivá, Ph.D. a Mgr. Kateřina Paclíková

Olomouc

2024

Spolufinancováno
Evropskou unií

Kdo a jak se může stát lektorem (facilitátorem) KBR

Facilitátorem KbR se může stát každý, kdo úspěšně absolvuje kurz školící organizace Circle of Security International (<https://www.circleofsecurityinternational.com>). Je však žádoucí, aby byl uchazeč vybaven dobrými komunikačními a interpersonálními dovednostmi, byl schopen aktivního naslouchání a empatie, dokázal řešit citlivá témata a emočně náročné situace a souzněl s konceptem pozitivního rodičovství. Důležitá je i flexibilita a adaptabilita v reakci na potřeby skupiny, organizační schopnosti a time management, případně i schopnost řešit konflikty a krizové situace. Školení probíhá v anglickém jazyce, takže předpokladem je také dostatečně dobrá znalost jazyka na komunikační úrovni.

Kurz je dostupný ve třech formách:

- osobně v trvání 4 dnů v USA, Londýně a Dublinu,
- týdenní online školení - obsahuje 16 h výukových videí a 20 h živých online diskuzí se školitelem a v malých diskusních skupinách (2 h denně); vyžaduje celkem asi 35 hodin (pro nerodilé mluvčí alespoň 40 hodin), takže je potřeba se kurzu celý týden plně věnovat,
- dvoutýdenní online školení - náplň kurzu je totožná jako výše, jen je rozdělena do dvou týdnů; vhodné pro pracující a vyžaduje večerní a víkendové studium.

Přihlášení a registrace je možná na

<https://www.circleofsecurityinternational.com/cosp-facilitator-training/>. Uchazeč zde najde vypsané termíny na všechny formy výuky. Kromě formy si vybere také pro něj nevhodnější čas podle časových zón.

Na konci kurzu je účastník schopen:

- porozumět teorii attachmentu a klíčovým konceptům KbR programu,
- pochopit, co to znamená bezpečný vzdělávací prostor pro rodiče a pečující,
- poznat způsoby, kterými facilitátor dokáže vzdělávat pečující spíše na základě kvality vztahu než řízením jejich chování,
- identifikovat kroky, jak může facilitátor budovat reflexi u pečujících,
- facilitovat KbR program využitím příkladů vztahu rodič-dítě ve videích, používat manuál pro facilitátory a pracovní listy pro rodiče.

Volba cílové skupiny

Na základě zkušeností z projektu jsme zjistili, že z programu KbR profitovali všechny zapojené cílové skupiny, tedy běžní rodiče, rodiče dětí s PAS, pěstouni i matky z azylového domu. Nejvíce se však v rodičovských kompetencích zlepšili pěstouni a matky z azylového domu, tedy nejzranitelnější skupiny s nižším vzděláním.

Osvědčilo se nám rodiče dělit podle cílových skupin, protože každá cílová skupina má i svoje specifické potřeby a problémy, které řeší. Jelikož program KbR je založený na reflexi a sdílení,

účastníci ze stejné cílové skupiny lépe rozumí situacím, o kterých se ve skupině mluví a chápou prožívání ostatních. Sdílení v takové skupině přináší účastníkům větší užitek.

Jak prezentovat KBR

Informace o programu a jeho realizaci jsme shrnuli v prezentaci vytvořené v rámci tohoto projektu. Prezentace odpovídá požadavkům tvůrce programu a je možné ji shlédnout na <https://www.snoezelenolomouc.cz/projekt-kruh-bezpecneho-rodicovstvi-v-cr>.

Před samotnou realizací programu jsme na několika besedách informovali veřejnost o důležitosti attachmentu a typech vztahové vazby, také o přínosech bezpečné vztahové vazby a naopak, o důsledcích nejisté vztahové vazby pro život člověka. V návaznosti na toto téma, jsme představili také základní myšlenky a principy programu KbR a jeho vliv na vztahovou vazbu rodiče a dítěte. Při propagaci a popisu programu je nutné uvádět, v souladu se stanovenými podmínkami, logo a plný název Circle of Security Parenting (COSP).

Nábor účastníků jsme realizovali prostřednictvím letáku, který předtím prošel testováním, aby oslovil co největší počet potenciálních uchazečů. Zkušenosti rodičů z prvního běhu programu v českém jazyce v rámci tohoto projektu jsou popsány ve zprávě z vyhodnocení účinnosti dostupné na <https://www.snoezelenolomouc.cz/projekt-kruh-bezpecneho-rodicovstvi-v-cr>.

Organizace skupin KBR - praktické tipy

Přihlašování účastníků probíhalo přes rezervační systém. Následně byli zájemci kontaktováni emailem, abychom jim sdělili základní informace ohledně organizace programu. S některými jsme se sešli před nástupem do programu, což doporučujeme, neboť se tak vyjasní jestli KBR odpovídá očekávání zájemců o program.

Kurz je rozdělen do minimálně osmi lekcí v délce 1,5 h. Pokud by program trval méně než osm týdnů, je nutno uvést, že se jedná o zkrácený kurz. Dle našich zkušeností však 8 lekcí nestačilo a program jsme, se souhlasem účastníků, prodloužili na 10 setkání. Absolventi po skončení také uvedli, že by přivítali delší čas na každé setkání alespoň 2 hodiny. Je důležité, aby mezi jednotlivými lekcemi byl alespoň týdenní rozestup kvůli procvičení a upevnění probraných materiálů.

Jednotlivé lekce probíhaly formou skupinových setkání, s maximálně osmi účastníky v uzavřené místnosti, ideálně v příjemném a nerušeném prostředí. Zájemcům bylo nabídnuto také hlídání dětí v oddělené místnosti a drobné občerstvení. Důležité bylo začínat a končit včas, pro zachování pocitu bezpečí účastníků.

Výukové materiály byly promítané formou krátkých videí, po kterých následovala reflexe účastníků. Z technického vybavení byl tedy zapotřebí dataprojektor s reproduktory a připojení k internetu. Hlavním úkolem lektora bylo vedení setkání, představení výukových videí a facilitace diskuzí. Důležitým předpokladem bylo zajištění důvěrnosti a respektu v rámci skupiny a vytváření bezpečného a podporujícího prostředí, ve kterém mohli rodiče sdílet své zkušenosti, obavy a radosti spojené s výchovou dětí.

Odpovědností facilitátora bylo také řádně se na dané setkání připravit a zachovávat věrnost (fidelity) programu. Ta byla zabezpečena a podporována pravidelným online fidelity koučinkem a supervizí přímo od tvůrců programu (koučink je dostupný od tvůrců programu pro vážné zájemce o jeho vedení, kteří již vedli více než 3 běhy programu, více na webu

<https://www.circleofsecurityinternational.com/intro-to-fidelity-coaching/>). Doporučeno praxí bylo si zaznamenávat své reflexe a sebehodnocení ve Fidelity journalu (k dispozici absolventům programu). Toto sebehodnocení je možné realizovat i bez Fidelity koučinku.

Ověření účinnosti a sběr zpětné vazby

Hned po skončení programu jsme na posledním setkání u všech absolventů ověřovali účinnost programu ERH dotazníkem na rodičovské kompetence. Zpětnou vazbu jsme získali také na základě polostrukturovaných rozhovorů v rámci fokusních skupin s vybranými účastníky a vedle toho z evaluačních dotazníků s otevřenými otázkami kde kromě přínosu byly otázky i na organizaci a technické vybavení. Všechny 3 metody se vzájemně doplňují.

Výsledky jsme podrobně popsali v dokumentu Vyhodnocení účinnosti KbR v ČR a v Protokolu metod projektu, obojí ke stažení zde:

<https://www.snoezelenolomouc.cz/projekt-kruh-bezpecneho-rodicovstvi-v-cr>.